

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງການເງິນ

ເລກທີ ៣៦០៣/ກງ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ ២៦ ຕຸລາ 2016

ຂໍ້ຕິກລົງ

ວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນສໍາລັບນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການກວດສອບອືດສະລະ ສະບັບເລກທີ 51/ສພຊ, ລົງວັນທີ 22 ກໍລະກົດ 2014;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການບັນຊີ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 47/ສພຊ, ລົງວັນທີ 26 ທັນວາ 2013;
- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າເວົ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງການເງິນ ສະບັບເລກທີ 80/ນຍ, ລົງວັນທີ 28 ກຸມພາ 2007.

ເຜື່ອເຮັດໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີດໍາເນີນໄປຕາມຫຼັກການໃນການປະກອບອາຊີບທາງດ້ານບັນຊີ ແລະກວດສອບ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ໂປ່ງໃສ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການຕ່າງໆຂອງສປປ ລາວ ແລະຕາມກົດຈັນຍາບັນທີປະກາດໃຊ້ ໂດຍສະພາມາດຕະຖານສາກົນດ້ານຈັນຍາບັນ ສໍາລັບ ນັກບັນຊີ (IESBA)

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນຕິກລົງ

ຟາກທີ ।

ບົດບັນຍັດທີ່ວ່ໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ຂໍ້ຕິກລົງສະບັບນີ້ກຳນົດລະບຽບຫຼັກການຝຶ້ນຖານດ້ານຈັນຍາບັນ ແລະເງື່ອນໄຂການປະົກດ້ານວິຊາຊີບຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນການເລືອນໃຫວວຽກງານ. ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີຢູ່ວິສາຫະກິດບັນຊີ, ວິສາຫະກິດກວດສອບແລະຜູ້ຖືບັນຊີຢູ່ຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຕິກລົງສະບັບນີ້ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 2 ພັນທະຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດສາທາລະນະ

ພັນທະຕົ້ນຕໍ່ຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ແມ່ນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບດໍາເນີນການເຄື່ອນໄຫວວິຊາຊີບ ເຜື່ອຜົນປະໂຫຍດສາທາລະນະ ບໍ່ແມ່ນຜຽງ ແຕ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ວ່າຈັງເທົ່ານັ້ນ.

ໃນການເຄື່ອນໄຫວວິຊາຊີບເຜື່ອຜົນປະໂຫຍດສາຫາລະນະ, ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຕົນເຮັດໄດ້ປະເພີດຢ່າງມີຈັນຍາບັນ, ມີລັກສະນະເປັນມີອາຊີບ, ຫາຍຄວາມວ່າ ດຳເນີນທຸກຂັ້ນຕອນເຝື່ອປະຕິບັດຕາມຂໍຕົກລົງວ່າດ້ວຍຈັນຍາບັນສະບັບນີ້ໃນທຸກສະຖານະການດ້ານວິຊາຊີບຢ່າງຕັ້ງໜີ້.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນຂໍຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້ :

1. ສະໜາມາດຕະຖານສາກົນດ້ານຈັນຍາບັນສໍາລັບນັກບັນຊີ (IESBA) ຫາຍເຖິງ ສະໜາມາດຕະຖານສາກົນດ້ານຈັນຍາບັນສໍາລັບນັກບັນຊີ ທີ່ດຳເນີນການເຄື່ອນໄຫວພາຍໃຕ້ການອຸປະ່ານຂອງສະຫະັນນັກບັນຊີສາກົນ (IFAC) ເປັນອີງການຈັດຕັ້ງສ້າງມາດຕະຖານ ຂຶ້ງມີຄວາມເປັນເອກະລາດ ທີ່ອອກມາດຕະຖານດ້ານຈັນຍາບັນແລະຖະແຫຼງການອື່ນໆ ສໍາລັບ ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີໃນທົ່ວໄລກ.
2. ວຽກງານການຮັບປະກັນ (Assurance Engagement) ຫຼື ວຽກງານທີ່ຕິດຜັນກັບການກວດສອບ ຫາຍເຖິງ ວຽກງານທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ທີ່ປະກອບອາຊີບໃນວິສາຫະກິດກວດສອບສະແດງຄໍາເຫັນສະຫຼຸບ ເຜື່ອເຝື່ນລະດັບຄວາມເຊື້ອທີ່ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕັ້ງໃຈຊີມໃຊ້ການບໍລິການ ຂຶ້ງບໍ່ແມ່ນພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໝາກຜົນຂອງການປະເມີນຜົນ ຫຼື ການຕີລາຄາ ກ່ຽວກັບປະເດັນໃດໜຶ່ງກາມເງື່ອນໄຂມາດຕະຖານ. ໃນເຫດການທີ່ ເນື້ອໃນໃດໜຶ່ງໄດ້ອ້າງອີງເຖິງເອກະສານລາຍງານການເງິນ ແມ່ນວຽກງານການຮັບປະກັນແບບສົມເຫດສົມຜົນ, ສ່ວນການທີ່ບໍ່ທວນຄືນເອກະສານລາຍງານການເງິນ ແມ່ນວຽກງານການຮັບປະກັນແບບຈຳກັດ.
3. ທີມງານການຮັບປະກັນ ຫາຍເຖິງ
  - (ກ) ສະມາຊິກທັງໝົດຂອງທີມງານທີ່ເຮັດວຽກງານການຮັບປະກັນ
  - (ຂ) ບຸກຄົນອື່ນໆພາຍໃນວິສາຫະກິດກວດສອບ ຜູ້ທີ່ສາມາດສື່ງຜົນກະທີບໂດຍກົງຕໍ່ໝາກຜົນຂອງວຽກງານການຮັບປະກັນ, ຂຶ້ງລວມມີ:
    - (i) ຜູ້ທີ່ແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການໃຫ້ຄ່າທິດແທນແຮງງານ, ຫຼື ຜູ້ທີ່ໃຫ້ການຊັ້ນນຳ, ການຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ການກວດກາອື່ນໆໂດຍກົງ ຕໍ່ຜູ້ຮຸ້ນສ່ວນຮັບຜິດຊອບງານ ທີ່ກ່ຽວຜັນກັບຜົນການດຳເນີນງານວຽກງານການຮັບປະກັນ.
    - (ii) ຜູ້ທີ່ໃຫ້ຄ່າປຶກສາ ກ່ຽວກັບ ປະເດັນສະເພາະດ້ານເຕັກນິກ ຫຼື ຂະແໜງການສະເພາະ, ລາຍການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ເຫດການສໍາລັບວຽກງານການຮັບປະກັນ;
    - (iii) ຜູ້ທີ່ຄວບຄຸມຄຸນນະພາບວຽກງານການຮັບປະກັນ, ຂຶ້ງລວມມີຜູ້ດຳເນີນການທີ່ບໍ່ທວນການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ສໍາລັບວຽກງານການຮັບປະກັນ.
4. ພິດລາຍງານຂອງນັກກວດສອບ ຫາຍເຖິງ ພິດລາຍງານການກວດສອບ ຫຼື ພິດລາຍງານການຮັບປະກັນ ທີ່ຖືກສ້າງໂດຍຜູ້ຮຸ້ນສ່ວນຮັບຜິດຊອບງານ.
5. ຍາກຜົນນ້ອງໃກ້ຊີດ ຫາຍເຖິງ ຜໍ່ແມ່, ລຸກ ຫຼື ອ້າຍເຮື້ອຍນ້ອງຜໍ່ແມ່ດຽວກັນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຄອບຄົວໂດຍກົງ.
6. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕາມເງື່ອນໄຂ ຫາຍເຖິງ ຄ່າບໍລິການທີ່ຖືກຄິດໄລ່ບິນຟັ້ນຖານຜົນໄດ້ຮັບຂອງການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ຜົນຂອງວຽກງານທີ່ໄດ້ດຳເນີນ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໂດຍສານ ຫຼື ອຳນາດການປົກຄອງທົ່ວໄປ ບໍ່ຖືເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕາມເງື່ອນໄຂ.

7. ຜູ້ຮຸ່ນສ່ວນຮັບຜິດຊອບງານ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ຮຸ່ນສ່ວນໃນວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທ່າງການ ປະຕິບັດຂໍຜູ້ຜັນ, ຜົນການກວດສອບ ແລະລາຍງານການກວດສອບຂອງວິສາຫະກິດ.
  8. ຫີ່ມປະຕິບັດວຽກງານ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ຮຸ່ນສ່ວນບໍລິຫານ ແລະ ພະນັກງານທັງໝົດ ທີ່ດຳເນີນວຽກງານ ແລະບຸກຄົນ ໄດ້ນີ້, ທີ່ວິສາຫະກິດ ຫຼື ວິສາຫະກິດຂອງເຕືອຂ່າຍ ວ່າຈ້າງໃຫ້ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນດໍາເນີນງານດ້ານການ ຮັບປະກັນຕາມສັນຍາ.
  9. ຜົນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນ ຫມາຍເຖິງ ຜົນປະໂຫຍດໃນທຶນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຫຼັກຂັບອື່ນໆ, ຮຸນກຸ, ເງິນກຸ ຫຼື ເຄື່ອງມື ຫົ່ງສົນອື່ນໆ ຂອງທີ່ວ່າມ່ວຍທຸລະກິດໄດ້ນີ້, ຊຶ່ງລວມມີສິດ ແລະຜັນທະທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະອະນຸພັນ ທີ່ຕິດຝັນໂດຍກິງກັບຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວ.
  10. ເອກະສານລາຍງານການເງິນ ຫມາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ສະແດງ ກ່ຽວກັບ ຖານະການເງິນ, ຜົນການດໍາເນີນງານ ດ້ານການເງິນ, ກະແສເງິນສິດ, ສ່ວນປ່ຽນແປງທຶນເຈົ້າຂອງຂອງວິສາຫະກິດ ແລະບົດອະທິບາຍຊ້ອນຫ້າຍ ເອກະສານລາຍງານການເງິນ.
  11. ສະມາຊຸກຄອບຄົວໂດຍກິງ ຫມາຍເຖິງ ສາມີ, ຜັນລະຍາ (ຫຼືຫຽບເທົ່າ) ຫຼື ຜູ້ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການປົກຄອງໂດຍກິງ.
  12. ສະພາວິຊາຊືບນັກບັນຊີ ແລະນັກກວດສອບລາວ ຫມາຍເຖິງ ອີງການຈັດຕັ້ງວິຊາຊືບຂອງນັກບັນຊີແລະນັກກວດ ສອບ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 65 ຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍການກວດສອບອິດສະລະ.
  13. ເຕືອຂ່າຍ ຫມາຍເຖິງ ສະມາຄົມຂອງວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ປະກອບດ້ວຍນີ້ ຫຼື ຫຼາຍ ວິສາຫະກິດທີ່ຮ່ວມມືກັນ ເຊື່ອຈຸດປະສົງໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ໃນການສະໜອງການບໍລິການດ້ານ ວິຊາຊືບ ແລະແບ່ງປັນ ນີ້ ຫຼື ຫຼາຍຄຸນລັກສະນະຕໍ່ໄປນີ້:
    - ກ) ນໍາໃຊ້ຊື່ດ້ານການຄ້າຮ່ວມກັນ, ປະກອບມີເຄື່ອງໝາຍສັນຍາລັກຮ່ວມກັນ ດັ່ງເປັນສ່ວນນີ້ຂອງຊື່ວິສາ ທະ ກິດ;
    - ຂ) ຮ່ວມກັນ ຄວບຄຸມບັນດາວິສາຫະກິດ ໂດຍການເປົ້າເຈົ້າຂອງ, ການຄຸ້ມຄອງ, ຫຼື ວິທີການອື່ນ;
    - ຄ) ແບ່ງປັນກໍາໄລ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ມອກຈາກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາເນີນງານຂອງສະມາຄົມ; ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນ ການຜັດທະນາວິທີການກວດສອບ, ບັນດາວິສາຫະກິດທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດ ຂອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ;
    - ງ) ມີຍຸດທະສາທຸລະກິດຮ່ວມກັນ ໃນການສືບທີ່ຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ບັນດາວິສາຫະກິດທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດ ຂອບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດຂອງສະມາຄົມ ແລະ ຖືກໃຫ້ຮັບຜິດຊອບໃນການດໍາເນີນງານຕາມຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ;
    - ຈ) ແບ່ງປັນສ່ວນທີ່ສໍາຄັນຂອງຊັບພະຍາກອນດ້ານວິຊາຊືບ;
    - ສ) ມິນະໂຍບາຍ ແລະຂັ້ນຕອນດໍາເນີນການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ທີ່ວິສາຫະກິດຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະກໍ ຕ້ອງຖືກຕິດຕາມກວດກາ ໂດຍສະມາຄົມ.
- ວິສາຫະກິດບັນຊີ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ສັງກັດໃນເຕືອຂ່າຍໄດ້ນີ້ ແມ່ນວິສາຫະກິດເຕືອຂ່າຍ.
14. ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ຫມາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ມີໃບຢັ້ງຢືນການເປັນນັກຊຽງຊານບັນຊີ ປະກອບອາຊືບໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະກວດສອບ ຫຼື ໃນວິສາຫະກິດອື່ນ.
  15. ນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ ຫມາຍເຖິງ ນັກກວດສອບທີ່ມີສິດລົງລາຍເຊັ້ນໃສບິດລາຍງານການກວດສອບໃນ ນາມວິສາຫະກິດກວດສອບ.
  16. ທີ່ວ່າມ່ວຍຖືບັນຊີ ຫມາຍເຖິງ ທີ່ວ່າມ່ວຍທີ່ຖືກກໍານົດໃຫ້ຮັບຜິດຊອບຖືບັນຊີ ຊຶ່ງມີ: ທີ່ວ່າມ່ວຍງົບປະມານ, ອີງການບໍລິຫານວິຊາການ, ໂຄງການຂອງລັດ, ກອງທຶນຂອງລັດ, ວິສາຫະກິດທີ່ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສາຫາລະ

ນະ, ວິສາຫະກິດທີ່ບໍ່ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສາຫາລະນະ, ຫົວໜ່ວຍທີ່ບໍ່ສະແຫວງຫາຜົນກໍາໄລ ແລະຫົວໜ່ວຍອື່ນງ.

ມາດຕາ 4 ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ນໍາໃຊ້ ສໍາລັບ ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ, ຫົວໜ້າບັນຊີ ແລະພະນັກງານບັນຊີ ຂອງຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີ ໃນການຄ່ອນໄຫວປະກອບອາຊີບ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ພາກທີ II

ຫຼັກການຝຶ່ນຖານຂອງຈັນຍາບັນ ສໍາລັບນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ

ໝວດທີ 1

ຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກ ແລະຫຼັກການຝຶ່ນຖານ

ມາດຕາ 5 ຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກ

ຂໍ້ກໍານົດສະບັບນີ້ ກໍານົດຫຼັກການຝຶ່ນຖານຂອງຈັນຍາບັນນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ແລະສະໜອງຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການດັ່ງກ່າວ ເຝື່ອ:

- ຈໍາແນກສະໜາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານຂອງຈັນຍາບັນ;
- ປະເມີນຄວາມສໍາຄັນຂອງສະໜາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ໄດ້ຈໍາແນກ;
- ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ໃຫ້ນໍາໃຊ້ການປ້ອງກັນ ເຝື່ອລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນສະໜາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງລົງສຸລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້. ການປ້ອງກັນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ເມື່ອນັກວິຊາຊີບການບັນຊີວິນິໄສວ່າ ສະໜາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງບໍ່ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ພາກສ່ວນທີ່ສາມໃດໆນີ້ຂຶ້ນໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະມີເຫດຜົນ ຈະມີແນວໂນມສະຫຼຸບດ້ວຍການຊັ້ງຊາບັນດາຂໍ້ມູນຕົວຈິງ ແລະເຫດການສະເພາະທັງໝົດ ທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີມີໃນເວລານັ້ນວ່າ ການປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານນັ້ນ ບໍ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້.

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຈະຕ້ອງນໍາໃຊ້ການວິນິໄສດ້ານວິຊາຊີບ ໃນການປະຕິບັດຕາມຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 6 ຫຼັກການຝຶ່ນຖານ.

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄວາມສັດຊື່ບໍລິສຸດ;
- ຄວາມທ່ຽງທ່າ;
- ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາຊີບ ແລະຄວາມລະມັດລະວັງຢ່າງຮອບຄອບ;
- ການຮັກສາຄວາມລັບດ້ານວິຊາຊີບ;
- ຝຶກຕິກຳດ້ານວິຊາຊີບ.

ມາດຕາ 7 ຄວາມສັດຊື່ບໍລິສຸດ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີເຕັ້ງຈິງໃຈ ສັດຊື່ບໍລິສຸດໃນທຸກສາຍພົວພັນດ້ານວິຊາຊີບ ແລະດ້ານຫຼວະກິດ. ຖ້ານັກວິຊາຊີບການບັນຊີເຊື່ອວ່າຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃດໆນີ້ ປະກອບມີ:

1. ການລາຍງານທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງທີ່ມີຜົນເສຍຫາຍໜ້າຍ ຫຼື ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜິດ;
2. ການລາຍງານ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ດ້ວຍຄວາມປະໜາດ;
3. ການຫຼົງລົມ ຫຼື ການເຊື່ອງອໍາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ຖືກປະກອບ, ຂຶ່ງການຫຼົງລົມ ຫຼື ເຊື່ອງອໍາດັ່ງກ່າວ ອາດຈະພາໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜິດ.

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີນັ້ນ ຈະຕ້ອງບໍ່ໄດ້ມີຜົນກັບບົດລາຍງານ, ຜົນຕອບແຫນ, ການສື່ສານ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນງໍເຫຼົ່ານັ້ນ ໂດຍເຈດຕະນາ.

ໃນເວລາທີ່ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຫາກເລີ່ມຮຸວ່າ ຕົນເອງໄດ້ມີສ່ວນຜົນກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ, ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີນັ້ນ ຄວນຈະຫາຫາງງຖອນຕົວອອກຈາກການຜົນຜັນກັບຂໍ້ມູນນັ້ນ.

ມາດຕາ 8 ຄວາມທ່ຽງທ່າ

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ບໍ່ຄວນຕັດສິນການວິນີໄສດ້ານວິຊາຊືບ ແລະດ້ານທຸລະກິດຂອງຕົນ ຍ້ອນເຫດຜົນທາງດ້ານອັກຄະຕິ, ຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ອິດທີຜົນຂອງຜູ້ອື່ນ.

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີບໍ່ຄວນປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຫຼື ການບໍລິການດ້ານວິຊາຊືບ ຖ້າຫາກວ່າສະຖານະການ ຫຼື ການຜົນຜັນມີຄວາມລ່າຍງົງ ຫຼື ໄດ້ຮັບອິດທີຜົນຫຼາຍເກີນຄວນຕໍ່ການວິນີໄສດ້ານວິຊາຊືບຂອງນັກບັນຊີ ໃນການບໍລິການດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 9 ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາຊືບ ແລະ ຄວາມລະມັດລະວັງຢ່າງຮອບຄອບ

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ຕ້ອງຍິກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ທັກສະດ້ານວິຊາຊືບໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ແນ່ນອອນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ວ່າຈ້າງ ໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ແທດໝາຍ ບິນັ້ນຖານຄວາມສອດຄ່ອງກັບການຝັດທະນາ, ນິຕິກໍາ ແລະເຕັກນິກໃນປະຈຸບັນ. ດຳເນີນງານຢ່າງພາກພຽນ ແລະສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານຫາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະມາດຕະຖານດ້ານວິຊາຊືບທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

ມາດຕາ 10 ການຮັກສາຄວາມລັບດ້ານວິຊາຊືບ

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ມາຈາກສາຍຜົນຜັນທາງດ້ານວິຊາຊືບ ແລະທຸລະກິດ, ເພະະສັນນິ ບໍ່ຄວນເປີດຜິຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ສາມ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບສິດອ່ານາດສະເພາະຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ມີສິດ ຫຼື ຜັນທະດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ດ້ານວິຊາຊືບທີ່ຕ້ອງເປີດຜິຍ, ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງພາກສ່ວນທີ່ສາມ.

ມາດຕາ 11 ຜິດຕິກໍາດ້ານວິຊາຊືບ

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະຕ້ອງຫຼົງເວັ້ນທຸກການກະທຳ ທີ່ເຮັດໃຫ້ວິຊາຊືບເສຍຊື່ສຽງ.

ໃນການເຮັດວຽກການຕະຫຼາດ ແລະການໂຄສະນາຜົນງານການເຮັດວຽກຂອງຕົນ, ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ເສຍຊື່ສຽງດ້ານວິຊາຊືບ, ຕ້ອງມີຄວາມສັດຊື່, ຈິງໃຈ ແລະບໍ່ຄວນປະຝຶດ ດັ່ງນີ້ :

1. ເວົ້າເກີນຄວາມຈິງເຖິງການບໍລິການທີ່ຕົນເອງສາມາດສະໜອງ, ຄຸນວຸດທີ່ຕົນມີ ຫຼື ປະສິບການທີ່ໄດ້ມາ;
2. ອ້າງອີງທີ່ເປັນການໜີ່ປະໜາດ ຫຼື ການປຽບທຽບກັບການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ອື່ນທີ່ບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງ.

ໝວດທີ 2

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະການປ້ອງກັນເຜື່ອປະຕິບັດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ

ມາດຕາ 12 ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງ ເກີດຂຶ້ນໃນສະຖານະການ ຫຼື ຜົນເນື່ອງມາຈາກສາຍພິວຜັນທີ່ຈະສາມາດກິດຂວາງ ຫຼື ສາມາດຖື່ວ່າ ກິດຂວາງນັກວິຊາຊື່ບການບັນຊີ ໃນການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານດ້ານລັນຍາບັນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 6. ບະເຟດຂອງສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ;
  2. ການທຶນທວນຄືນຕົນເອງ;
  3. ການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ;
  4. ຄວາມລົ້ງເຄີຍ;
  5. ການຂໍ້ມຂ່.

ມາດຕາ 13 ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ກ່ຽວກັບ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ແມ່ນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ພາໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ ສ້າງອົດທີ່ຜົນທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ການປະົດ ຫຼື ການວິນິໄສບັນຫາ ຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ.

มาตรา 14 กำหนดภาระคืนต้นเงิน

กานทิบห่วงคืງคั่งເອງ ແກ່ໄປສະເໜາທີ່ມີຄວາມສ່ວງ ທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຫຼື ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີອື່ນຂອງວິສາຫະກິດກວດສອບດຽວກັນ ຫຼື ອີງການຈັດຕັ້ງໃດນີ້ ຈະປະເມີນຜົນຂອງການວິນໄສ ແລະການບໍລິການທີ່ໄດ້ດຳເນີນໄລຍະຜ່ານມາຂອງຕົນ ຢ່າງບໍ່ເຫັນເສີມ ເນື່ອງຈາກວ່າ ນັກບັນຊີຈະອີງໄສການບໍລິການຕັ້ງຜ່ານມາ ໃນດຳເນີນການວິນໄສ ຊຶ່ງກາຍເປັນອີ່ງປະກອບໜີ້ ໃນ ການສະໜອບລິການປະລັບ.

มาตรา 15 งานใช้้งานสະຫັບສະຫນນ

ການໃຫ້ການສະໜັບສະໜຸນ ແມ່ນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຈາກການທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີໄດ້ສະໜັບສະໜຸນຢືນຢາດ ຫຼື ຄໍາເຫັນຂອງລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ວ່າຈັງໃດໜຶ່ງ ຈິນຕົນເອງປ່ສາມາດທີ່ຈະປະຕິບັດງານດ້ວຍຄວາມທ່ຽງທໍາຮັດ.

มาตรา 16 ความลับดิจิทัล

ຄວາມລົງເຕີຍ ແມ່ນສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງ ທີ່ເນື້ອງມາຈາກ ການຜົວຜັນກັນເປັນໄລຍະຍາວນານ ຫຼື ມີຄວາມໃກ້ຊັດກັບລຸກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ວ່າຈ່າງ, ຂຶ້ງຈະຮັດໃຫ້ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີເກີດຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈຕໍ່ກັບຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຍອມຮັບໄດ້ງ່າຍ ກວດວັບ ຜົນງານຂອງບຸກຄົນທີ່ຕົນມີຄວາມລົງເຕີຍ.

ມາດຕາ 17 ການຂຶ້ມຂ່າຍ

ການຂຶ້ມຂ່າຍ ແມ່ນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນມາຈາກການທີ່ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຖືກກິດຂວາງໃນການປະຕິບັດງານບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມທ່ຽງທໍາ ເນື່ອງຈາກ ມີຄວາມກິດດັນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈີງ ຫຼື ເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈດ້ວຍຕົນເອງ ຊຶ່ງລວມມີການໃຊ້ຄວາມຜະຍາຍາມຕ່າງໆທີ່ເກີນຄວນ ເຜື່ອສົ່ງອິດທິພິນຕໍ່ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີນັ້ນ.

ມາດຕາ 18 ການປ້ອງກັນ

ການປ້ອງກັນ ແມ່ນວິທີການທີ່ອາດສາມາດລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ລົງສຸລະດັບທີ່ສາມາດຍອມຮັບເອົາໄດ້.

ເມື່ອນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຈຳແນກສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕາມຫຼັກການຜົ່ນຖານ ແລະບົນພື້ນຖານການຕີລາຕາບັນດາສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນວ່າ ບໍ່ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສາມາດຍອມຮັບເອົາໄດ້ນັ້ນ, ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຕ້ອງກໍານົກການປ້ອງກັນໃດໜີ່ທີ່ເຫັນຈະສົມ ແລະສາມາດນຳໃຊ້ເຜື່ອລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນ ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ໃຫ້ລົງສຸລະດັບທີ່ສາມາດຍອມຮັບເອົາໄດ້. ໃນການກຳນົກການປ້ອງກັນດັ່ງກ່າວ ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຕ້ອງໃຊ້ການວິນິໄສດ້ານວິຊາຊືບ ແລະຝຶຈາລະນາຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະເຈັ້ງໃຫ້ພັກສ່ວນທີ່ສາມາຮັບຊາບ, ດ້ວຍການຊັ້ງຊາບັນດາຂໍ້ມູນຕົວຈີງ ແລະເຫດການສະເພາະທັງໝົດ ທີ່ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີມີຢູ່ໃນເວລານັ້ນ ເຜື່ອສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ຈະສາມາດຖືກລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນລົງໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນທີ່ປະຕິບັດສອດຄ່ອງຕາມຫຼັກການຜົ່ນຖານ ຢ່າງບໍ່ມີການປະນິປະນອມ.

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ຕ້ອງຝຶຈາລະນາປັດໃຈ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ ໃນເວລາປະເມີນຄວາມສໍາຄັນຂອງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ. ເມື່ອນຳໃຊ້ຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກ, ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ອາດຈະປະເຊີນກັບຫຼາຍເຫດການ ຂຶ່ງບໍ່ສາມາດລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງລົງສຸລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້, ເນື່ອງຈາກວ່າ ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ຫຼື ຍັນບໍ່ມີ ຫຼື ບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນທີ່ເຫັນຈະສົມໄດ້. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີຕ້ອງປະຕິເສດ ຫຼື ຢຸດເຊີການໃຫ້ບໍລິການດ້ານວິຊາຊືບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ນ້ຳຈຳເປັນກໍຖອນຕົວອອກຈາກງານນັ້ນ (ສໍາລັບນັກວິຊາຊືບການບັນຊີທີ່ປະກອບອາຊີບໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ) ຫຼື ລາອອກຈາກອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ວ່າຈ້າງງານ (ສໍາລັບນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດອື່ນທົ່ວໄປ).

ຝາກທີ III

ເງື່ອນໄຂສໍາລັບນັກວິຊາຊືບການບັນຊີໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ແລະ ນັກບັນຊີຂອງຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີ

ໝວດທີ 1

ເງື່ອນໄຂສໍາລັບນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ

ມາດຕາ 19 ການດຳເນີນຫຼຸລະກິດ, ປະກອບອາຊີບ ແລະວຽກງານຂອງນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ

ນັກວິຊາຊືບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນຫຼຸລະກິດ, ອາຊີບ, ຫຼື ວຽກງານໃດໜີ່ ທີ່ທຳລາຍ ຫຼື ອາດທຳລາຍຄວາມສັດຊື່ບໍລິສຸດ, ຄວາມທ່ຽງທໍາ ຫຼື ຊື່ສ່ຽງທີ່ດີຂອງວິຊາຊືບນີ້ ແລະເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ຂັດກັບຫຼັກການຜົ່ນຖານ.

ມາດຕາ 20 ຄ່າບໍລິການ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຮັບຄ່າບໍລິການທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຄຸນນະພາບວຽກງານ. ຄວາມບໍ່ສືມຄຸນກັນ ລະຫວ່າງ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ຂະໜາດຂອງວຽກງານທີ່ຕ້ອງປະກິບດ ເຮັດໃຫ້ເຜີ່ມສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນການປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນເວລາດໍາເນີນວຽກງານການຮັບປະກັນ.

ມາດຕາ 21 ຄວາມສໍາຜັນ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ໃນເວລາປະຕິບັດແຕ່ລະວຽກງານຂອງຕົນ ຄວນຝຶ່ນຈາລະນາວ່າມີສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຫຼັກການຝຶ່ນຖານທີ່ກ່ຽວັບກັບຄວາມທຽງທໍາ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກການມີສ່ວນຮ່ວມ ຫຼື ມີຄວາມສໍາຜັນກັບລູກຄ້າ, ຜູ້ອ່ານວຍການ, ພະນັກງານ ຫຼື ລູກຈ້າງ ຫຼືບໍ່.

ມາດຕາ 22 ຂອງຂ້ວນ ແລະ ການຮັບຕ້ອນ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຫຼື ສະມາຊິກຄອບຄົວໂດຍກົງ ແລະ ຍາດໃກ້ຊີດ ຂອງຕົນ ອາດຖືກສະເໜີໃຫ້ຮັບຂອງຂ້ວນ ຫຼື ການຮັບຕ້ອນຈາກລູກຄ້າ. ຂອງຂ້ວນ ແລະ ການຮັບຕ້ອນດັ່ງກ່າວ ອາດສ້າງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ໃນການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານ.

ມາດຕາ 23 ຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ສືມເຫດສົມຜົນ ເພື່ອຈໍາແນກແຕ່ລະເຫດການທີ່ມີຫ່າຍ່ອງອາດກໍໃຫ້ເກີດມີຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ. ຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ຍະນັງສ້າງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ຄວາມທຽງທໍາ ແລະ ຕໍ່ຫຼັກການຝຶ່ນຖານເຖິງງ.

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ກ່ຽວກັບ ຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອ:

1. ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໄດ້ສະໜອງການບໍລິການດໍານວິຊາຊີບໃຫ້ລູກຄ້າ ສອງ ຫຼື ຫຼາຍຫົວໜ່ວຍ ທີ່ໄວ ຜັນກັບບັນຫາສະພາບ ໄດ້ໜຶ່ງ ຊຶ່ງຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ເປັນຂໍຂັດແຍ່ງ;
2. ຜົນປະໂຫຍດຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາສະພາບ ໄດ້ໜຶ່ງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກຄ້າ ທີ່ນັກບັນຊີໄດ້ສະໜອງການບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫານັ້ນ ເປັນຂໍຂັດແຍ່ງ.

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕ້ອງບໍ່ຢ່ອມໃຫ້ຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ເປັນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການວິນິໄສທີ່ບໍ່ທຽງທໍາດ້ານວິຊາຊີບ ຫຼື ດ້ານຫຼຸລະກິດ.

ເພື່ອຈໍາແນກຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສາຍພົວພັນ ທີ່ອາດຈະສ້າງຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ, ວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງມີຂະບວນການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອໄຈແຍກຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດປັດຈຸບັນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້ໃນອະນາຄົດ ກອນຈະຕົກລົງຮັບວຽກ ແລະ ຈະປະຕິບັດຕະຫຼອດໄລຍະສັນຍາ.

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕ້ອງເປີດເຜີຍລັກສະນະເນື້ອໃນຂອງຂໍຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ການປ້ອງກັນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເຖິງລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້ ໃຫ້ລູກຄ້າຮັບຊາບ ແລະ ຍອມຮັບເອົາການສະໜອງການບໍລິການດໍານວິຊາຊີບ.

ໝວດທີ 2

ເງື່ອນໄຂ ສໍາລັບ ການດຳເນີນວຽກງານການຮັບປະກັນ

ມາດຕາ 24 ຄວາມເປັນເອກະລາດ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງເປັນເອກະລາດຈາກລູກຄ້າ ໃນເວລາດຳເນີນວຽກງານການຮັບປະກັນ. ຄວາມເປັນເອກະລາດທາງດ້ານຈົດສໍານິກ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດທີ່ປະກິດເຫັນໄດ້ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ເຝື່ອສາມາດສະແດງການສະຫຼຸບຄໍາເຫັນຂອງຕົນໂດຍປາສະລາກອັກຄະຕິ, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຈາກອິດທີ່ມີນຂອງພາກສ່ວນທີ່ສາມ.

ຄວາມເປັນເອກະລາດ ລວມມີ:

1. ຄວາມເປັນເອກະລາດທາງດ້ານຈົດສໍານິກ

ການສະແດງການສະຫຼຸບຄໍາເຫັນໂດຍສະພາວະຈົດສໍານິກ ທີ່ບໍ່ຖືກກະທົບຈາກອິດທີ່ມີນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຖືເປັນການກິດຂວາງການວິນິໄສດ້ານວິຊາຊີບນີ້, ພາໃຫ້ບຸກຄົນດຳເນີນການດ້ວຍຄວາມສັດຊື່ບໍລິສຸດ, ປະຕິບັດງານ ໂດຍມີຄວາມທ່ຽງທໍາ ແລະ ມີຄວາມສິ່ງໃສດ້ານວິຊາຊີບໄດ້.

2. ຄວາມເປັນເອກະລາດທີ່ປະກິດໃຫ້ເຫັນ

ການຫຼືກເວັ້ນຈາກຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ສະຖານະການທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ຊຶ່ງພາກສ່ວນທີ່ສາມທີ່ມີຫາດຜົນແລະ ທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້, ດ້ວຍການຊື່ງຊາຍນັດຂໍ້ມູນຕົວຈິງ ແລະ ເຫດການສະເພາະທັງໝົດນັ້ນ ມີແນວໄນ້ມເຊື່ອໄດ້ວ່າ ຄວາມສັດຊື່ບໍລິສຸດ, ຄວາມທ່ຽງທໍາ ຫຼື ຂໍ້ສິ່ງໃສດ້ານວິຊາຊີບ ຂອງວິສາຫະກິດ ຫຼື ຂອງສະມາຊິກທີ່ມີງານກວດສອບເປັນທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້.

ມາດຕາ 25 ໄລຍະເວລາຂອງສັນຍາຮັບວຽກ

ໄລຍະເວລາຂອງສັນຍາຮັບວຽກ ແມ່ນເລີ່ມຈາກເວລາທີ່ທີ່ມີງານການຮັບປະກັນໄດ້ດໍາເນີນການບໍລິການກວດສອບ ແລະ ເວລາສັ່ນສຸດສັນຍາ ແມ່ນໄດ້ມີການອອກບິດລາຍງານການກວດສອບ. ເມື່ອມີການຕໍ່ສັນຍາ, ໄລຍະເວລາຂອງສັນຍາຈະສັ່ນສຸດລົງພາຍຫຼັງມີການແຈ້ງໂດຍຝ່າຍໃດໜຶ່ງວ່າ ຄວາມສໍາຜັນດ້ານວິຊາຊີບໄດ້ສັ່ນສຸດລົງ ຫຼື ເມື່ອມີການອອກບິດລາຍງານການຮັບປະກັນສະບັບສຸດທ້າຍ. ຄວາມເປັນເອກະລາດຈາກລູກຄ້າວຽກງານການຮັບປະກັນ ແມ່ນ ຈຳເປັນຕ້ອງມີ ທັງໃນໄລຍະເວລາຂອງສັນຍາຮັບວຽກ ຊຶ່ງລວມເຮົາທັງປີການບັນຊີຂອງເອກະສານລາຍງານການເງິນ ຖ້າມີການກວດສອບ ຫຼື ທີ່ບໍ່ທວນຄືນເອກະສານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 26 ເຄື່ອຂ່າຍ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ, ສະມາຊິກຂອງທີ່ມີງານທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານການຮັບປະກັນ ແລະ ວິສາຫະກິດ ທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງເຄື່ອຂ່າຍທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີສັງກັດຢູ່ນັ້ນ ຕ້ອງເປັນເອກະລາດຈາກລູກຄ້າດ້ານການຮັບປະກັນ.

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ແລະ ສະມາຊິກທີ່ມີງານຮັບຜິດຊອບວຽກງານການຮັບປະກັນ ຕ້ອງຄໍານິງເຖິງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທັງໝົດ ຕໍ່ຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເຊື່ອວ່າ ສາມາດເປັນຜົນມາຈາກການເປັນສະມາຊິກເຄື່ອຂ່າຍຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ.

ມາດຕາ 27 ການສ້າງເອກະສານ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງສ້າງບົດສະຫຼຸບໂດຍອີງຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມເປັນເອກະລາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ເນື້ອໃນສໍາຄັນຂອງການປຶກສາຫາລື ຫີ້ຍັງຢືນການສະຫຼຸບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ເມື່ອຕ້ອງການການປ້ອງກັນ ເຜື່ອຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງລົງສຸລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້, ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕ້ອງສ້າງເອກະສານຕາມລັກສະນະເນື້ອໃນຂອງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ການປ້ອງກັນທີ່ມີຫຼື ທີ່ນຳໃຊ້ ເຜື່ອຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງລົງສຸລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້;
- ເມື່ອຕ້ອງມີການວິຈະລົງເລິກ ກ່ຽວກັບ ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເຜື່ອກຳນົດເບິ່ງວ່າ ມີຄວາມຈໍາເປັນປ້ອງກັນ ຫຼື ແລະ ເມື່ອນັກວິຊາຊີບການບັນຊີໄດ້ສະຫຼຸບອອກມາວ່າ ບໍ່ແມ່ນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເນື້ອງຈາກວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້, ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີນີ້ ຕ້ອງສ້າງເອກະສານ ກ່ຽວກັບ ລັກສະນະຂອງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ເຫດຜົນຂອງຂໍສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວ.

ໜວດທີ 3 ເງື່ອນໄຂ ສໍາລັບ ນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍ

ມາດຕາ 28 ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ການປ້ອງກັນ

ເຖິງຈະມີຫຼັກການຝຶ່ນຖານໃຫ້ຜູ້ກວດສອບຕາມກິດໝາຍຕ້ອງໄຈ້ແຍກເຫດການ ແລະ ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ແຕ່ແນວໃດກໍສາມາດມີຜົນກະທິບ ຕໍ່ການປະກອບຄໍາເຫັນ, ການສະແດງຄໍາເຫັນ ຫຼື ການປະຕິບັດສັນຍາຂອງຕົນ. ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ນັກກວດສອບ ຕ້ອງຄໍານິ່ງເຖິງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຂໍຈຳວັດທີ່ມີຜົນມາຈາກການເປັນສະມາຊິກເຄືອຂ່າຍໃດໜຶ່ງ, ໃນກໍລະນີທີ່ຕົນເປັນສະມາຊິກຂອງເຄືອຂ່າຍດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອນັກກວດສອບຮູ້ວ່າ ຕົນກໍາລັງໄຈ້ເຊັນໜ້າກັບສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ຕ້ອງນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມໃນກັນທີ່ ເຜື່ອລົບລົງສາເຫດ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບລົງສຸລະດັບໃດໜຶ່ງ ເຜື່ອສາມາດສືບຕໍ່ດໍາເນີນວຽກງານໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບເງື່ອນໄຂດ້ານກິດໝາຍ, ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຂໍຕິກລົງສະບັບນີ້.

ນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍ ບໍ່ຄວນດໍາເນີນວຽກງານການກວດສອບ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ມີສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ກ່ຽວກັບ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ການທິບທວນຄືນຕົນເອງ, ການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ຄວາມລົງເຕີຍ ຫຼື ການຂຶ່ມຂຸ່ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍຫາງດ້ານການເງິນ, ສ່ວນບຸກຄົນ, ທຸລະກິດ, ການຈ້າງງານ ຫຼື ການຝຶວຜົນອື່ນງ ລະຫວ່າງ:

- ນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍ, ວິສາຫະກິດກວດສອບ, ເຄືອຂ່າຍຂອງຕົນ ກັບ ນິຕິບຸກຄົນໃຫ້ນຶ່ງ ຊຶ່ງຢູ່ໃນຖານະທີ່ຈະສົ່ງອິດທີ່ຜົນຕໍ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການກວດສອບຕາມກິດໝາຍໄດ້;
- ນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍ, ວິສາຫະກິດກວດສອບ, ເຄືອຂ່າຍຂອງຕົນ ກັບ ເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ.

ດ້ວຍເຫດນີ້ນ ຈຸດປະສົງທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ສາມຮັບຊາບ, ໂດຍຄໍານິ່ງເຖິງການນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນ, ຈະສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ຄວາມທ່ຽງທໍາ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍຫຼຸດລົງໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້.

ມາດຕາ 29 ຂໍ້ຕໍ່ກ່ຽວກັບການບໍລິການ

ອີງຕາມ ມາດຕາ 67 ແລະ ມາດຕາ 68 ຂອງ ກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການກວດສອບອິດສະລະ, ນັກກວດສອບຕາມກິດໝາຍ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ດໍາເນີນວຽກງານການກວດສອບຕາມກິດໝາຍ ຫຼື ກວດສອບໃຫ້ກັບສະມາຊິກຂອງເຄືອຂ່າຍໃຫ້ນຶ່ງ ທີ່ຕົນສັງກັດໃນເຄືອຂ່າຍນີ້, ຈະຕ້ອງບໍ່ສະໜອງການບໍລິການທີ່ບໍ່ແມ່ນການກວດສອບ

ໃດໜຶ່ງໂດຍທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຊຶ່ງຖືກຫ້າມໄວ້ ໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ, ບໍລິສັດໃນກຸ່ມຂອງບໍລິສັດແມ່ ຫຼື ບໍລິສັດໃນກຸ່ມຂອງເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ ໃນ:

1. ໄລຍະເວລານັບຈາກເວລາເລີ່ມຕົ້ນການກວດສອບ ຫາວເລາອອກປິດລາຍງານການກວດສອບ;
2. ປີການບັນຊີຕໍ່ຈາກປີການບັນຊີຜົນມາ ທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງຢູ່ໃນຂໍ້ (1) ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິການທີ່ລະບຸໄວ້ຂ້າງລຸ່ມນີ້:
  - ກ) ການບໍລິການດ້ານອາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ:
    - ການກຽມແບບຝອມແຈ້ງອາກອນ;
    - ອາກອນເງິນເດືອນ;
    - ພາສີຂາເຊົ້າ-ຂາອອກ;
    - ການກຳຫົນດັງເຊື່ອຫຼຸມຂອງສາຫະລະນະ ແລະ ສິ່ງກະຕຸກຊຸກຍຸດ້ານອາກອນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າການສະໜັບສະໜຸນຈາກນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕໍ່ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ ຖືກກຳນົດໂດຍກົດໝາຍ;
    - ການສະໜັບສະໜຸນການກວດກາດ້ານອາກອນ ໂດຍເຈົ້າໝ້າທີ່ອາກອນ;
    - ການຄິດໄລ່ອາກອນທາງກົງ ແລະ ອາກອນທາງອ້ອມ ແລະ ອາກອນລົ້າສະສາງ.
  - ຂ) ການບໍລິການທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການບໍລິຫານ ຫຼື ການຕັດສິນໃຈ ຂອງເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ;
  - ຄ) ການຖືບັນຊີ ແລະ ການບັນທຶກບັນຊີ ແລະ ເອກະສານລາຍງານການເງິນ;
  - ງ) ການບໍລິການດ້ານເງິນເດືອນ;
  - ຈ) ການອອກແບບ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານຄວບຄຸມພາຍໃນ ຫຼື ຂັ້ນຕອນດໍາເນີນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວກັບ ການສ້າງ ແລະ/ຫຼື ການຄວບຄຸມຂໍ້ມູນຂ່າວສານການເງິນ ຫຼື ການອອກແບບ ແລະ ວານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານການເງິນ;
  - ສ) ການບໍລິການດ້ານການປະເມີນຄ່າ, ລວມທັງ ການປະເມີນຄ່າທີ່ໄດ້ດໍາເນີນ ໂດຍກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິການສິນທິດແທນປະກັນໄຟ ຫຼື ການບໍລິການສະໜັບສະໜຸນການດໍາເນີນຄະດີ;
  - ຊ) ການບໍລິການດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ:
    - ການສະໜອງຄໍາແນະນຳທົ່ວໄປ;
    - ການເຈລະຈາ ໂດຍຕາງໝ້າໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ;
    - ການປະຕິບັດໝ້າທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອໃນການແກ້ໄຂຄະດີ;
  - ຍ) ການບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂອງກັບໝ້າທີ່ການກວດສອບພາຍໃນ ຂອງເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ;
  - ດ) ການບໍລິການຕິດຜັນກັບການຈັດທາເງິນທຶນ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ການຈັດສັນທຶນ ແລະ ຍຸດທະສາດການລົງທຶນຂອງເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ, ຍົກເວັ້ນ ການສະໜອງການບໍລິການດ້ານການຮັບປະກັນ ທີ່ກ່ຽວກັບ ເອກະສານລາຍງານການເງິນ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການອອກຈົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຫັ້ງສືເຊັນຊວນທີ່ອອກໂດຍເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ;
  - ຕ) ການສົ່ງເສີມການຊື້-ຂາຍ, ການຈຳຫົ່າຍຮຸ້ນ ຂອງເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ;
  - ຖ) ການບໍລິການດ້ານບຸກຄະລາກອນ ທີ່ກ່ຽວຜັນກັບ ຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ນັກງານ ໃນຖານະທີ່ສົ່ງອິດທິຜົນທີ່ສໍາຄັນໃນໄລຍະການຈົດກ່າຍບັນຊີ ຫຼື ສ້າງເອກະສານລາຍງານການເງິນ ທີ່ຕ້ອງຖືກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ;
  - ທ) ການຈັດວາງໂຄງສ້າງການອອກແບບອີງການຈັດຕັ້ງ;

ຍ) ການຄວບຄຸມຕົ້ນທຶນ.

ມາດຕາ 30 ການກຳນົດຄ່າບໍລິການຂອງນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ

ຄ່າບໍລິການ ສໍາລັບການສະໜອງການບໍລິການກວດສອບຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງບໍ່ແປ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕາມເງື່ອນໄຂ.

ການກຳນົດຄ່າບໍລິການຂອງນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ ສໍາລັບ ວຽກງານການຮັບປະກັນ ແລະການບໍລິການ ຢື່ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກຫ້າມ ແມ່ນຕິດຜົນກັບຄວາມສໍາຄັນ, ຂະໜາດທີ່ໃຫ້ມາ, ລັກສະນະເນື້ອໃນ ແລະຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ຂອງວຽກງານ ທີ່ເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ ມອບໝາຍໃຫ້ປະຕິບັດ.

ຄວາມບໍ່ສົມດຸນ ລະຫວ່າງ ມຸນຄ່າບໍລິການ ກັບຄວາມສໍາຄັນຂອງໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງບັນລຸ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມ ເປັນເອກະລາດ ແລະຄວາມທ່ຽງທໍາ ຂອງນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ. ນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງນຳໃຊ້ການ ປັບປຸງກັນ ທີ່ເໝາະສົມ.

ການຄົດຄ່າບໍລິການໃນການດໍາເນີນວຽກງານ ຂອງນັກກວດສອບຕາມກົດໝາຍບໍ່ຕ້ອງສ້າງການເອື່ອຍອີງດ້ານ ການເງິນ ຈາກເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ.

ເມື່ອການຄົດຄ່າບໍລິການນັ້ນ ເປັນສ່ວນສໍາຄັນ ຂອງຕົວເລກລາຍຮັບທຸລະກິດທັງໝົດ ຂອງ:

1. ວິສາຫະກິດກວດສອບ;

2. ຜູ້ຮຸ້ນສ່ວນຮັບຜິດຊອບງານຈາກວິສາຫະກິດກວດສອບ ແລະ/ຫຼື ຜູ້ຮຸ້ນສ່ວນບໍລິຫານ ທີ່ຄ່າຕອບແທນພວກ ກ່ຽວ ຂຶ້ນກັບບໍລິມາດໜ້າວຽກທີ່ໄດ້ຄົດຄ່າໄວ້.

ຕ້ອງນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອສະແດງເຖິງການວິນິໄສທາງດ້ານວິຊາຊີບ ຊຶ່ງໂດຍສະເພາະແລ້ວ ນັກກວດສອບ ຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງຄໍານິງວ່າ ພາກສ່ວນທີ່ສາມທີ່ຮູ້ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທັງໝົດນັ້ນ ຈະມີຂໍ້ສະຫຼຸບແນວໃດ ເມື່ອມີ ການເອື່ອຍອີງດ້ານການເງິນຈາກເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ, ບໍລິສັດໃນກຸ່ມທີ່ຂຶ້ນກັບບໍລິສັດແມ່ ຫຼື ບໍລິສັດໃນກຸ່ມທີ່ຂຶ້ນ ກັບເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບ ຊຶ່ງສ້າງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຫຼື ດ້ານການຂຶ້ນຊ່າ.

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວອາດເກີດຂຶ້ນ ຖ້າຄ່າບໍລິການ ທີ່ເປົ້າໝາຍຖືກກວດສອບຄ້າງ ຊໍາລະເປັນເວລາຍາວນານ ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ສ່ວນໃດໜີ້ທີ່ສໍາຄັນບໍ່ທັນຖືກ່າຍກ່ອນອອກບິດລາຍງານການກວດສອບ ສໍາລັບປີ່ໄປ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຄວນສະເໜີໃຫ້ລູກຄ້າສ່າຍຕ່າງປໍາຕໍ່ກ່າວ ກ່ອນອອກບິດ ລາຍງານການກວດສອບ. ການມີສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສໍາຄັນ ຕ້ອງຖືກປະເມີນຜົນ ແລະນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນເມື່ອຈໍາ ເປັນ ເພື່ອລົບລ້າງສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ລົງສຸລະດັບທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້.

ໝວດທີ 4 ເງື່ອນໄຂ ສໍາລັບ ນັກບັນຊີຂອງຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີ

ມາດຕາ 31 ການສ້າງ ແລະການລາຍງານ ເອກະສານລາຍງານການເງິນ ແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນງານ

ນັກບັນຊີ ຢູ່ຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ຫຼື ຮັບຮອງ ເອກະສານລາຍງານການເງິນ ສໍາລັບ ສຸດປະລົງທີ່ໄວ້ໄປ ຂອງອີງການທີ່ວ່າຈ້າງຕືນ, ຕ້ອງແນໃຈວ່າ ເອກະສານລາຍງານການເງິນນັ້ນ ຖືກນຳສະເໜີໂດຍອີງໃສ ຮູບແບບທີ່ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາລະບຽບການດ້ານບັນຊີຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 32 ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້

ເພື່ອຫຼິກເວັ້ນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້, ນັກບັນຊີຂອງຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີ ຈະຕ້ອງນຳໄປປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຜົນຖານ. ບອນໄດ້ມີຄວາມສໍາຜັນ ຫຼື ເຫດການ ທີ່ຈະສ້າງສະພາບທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຜົນຖານ, ນັກບັນຊີຂອງຫົວໜ່ວຍທີ່ບັນຊີຈະຕ້ອງ ປະຕິບັດຕາມຂອບຂ່າຍຄວາມສໍານິກ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 5 ຂອງຈັນຍາບັນສະບັບນີ້.

2. ສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຖືກປະເມີນ ແລະຕ້ອງນຳໃຊ້ການປ້ອງກັນ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອລົບລ້າງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນລົງສຸລະດັບທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້.

ມາດຕາ 33 ຜິນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນ

ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີອາດຈະມີ, ຫຼື ໄດ້ຮັບຜິນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນ ຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວໂດຍກົງ ຫຼື ຍາດຝຶ່ນອ່ອງທີ່ໃກ້ຊີກຂອງຕົນ, ສະນັ້ນ, ໃນບາງເຫດການອາດຈະພາໃຫ້ເກີດສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງຕໍ່ການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານ. ສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງ ກ່ຽວກັບ ຜິນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ອາດເກີດຂຶ້ນໃນບາງເຫດການທີ່ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ຫຼື ສະມາຊິກຄອບຄົວໂດຍກົງ ຫຼື ຍາດຝຶ່ນອ່ອງໃກ້ຊີດ ມີ:

1. ຜິນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນໂດຍຫາງກົງ ຫຼື ຫາງອ້ອມ ໃນອີງການທີ່ວ່າຈ້າງງານ ແລະມູນຄ່າຂອງຜິນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນ ສາມາດມີຜິນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ການຕັດສິນໃຈ ຂອງນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ;
2. ມີສິດໃນກໍາໄລທີ່ຜົວຝັນເຖິງບໍາເນັດ ແລະມູນຄ່າຂອງບໍາເນັດນັ້ນ ສາມາດມີຜິນກະທົບໂດຍກົງ ໃນການຕັດສິນໃຈຂອງນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ.

ມາດຕາ 34 ສິ່ງຈູງໃຈ

ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ຫຼື ສະມາຊິກຄອບຄົວໂດຍກົງ ຫຼື ຍາດຝຶ່ນອ່ອງໃກ້ຊີດ ອາດຖືກສະໜີໃຫ້ຮັບເອົາສິ່ງຈູງໃຈໃດໜຶ່ງ. ສິ່ງຈູງໃຈເຫັນວ່າ ອາດມີຫຼາຍຮຸບແບບ ເຊັ່ນ: ຂອງຂວັນ, ການຮັບຕ້ອນ, ການໃຫ້ສິດຝຶກແສດ ແລະການຊັກຊວນໃຫ້ມີມິດຕະພາບ ຫຼື ຄວາມຈຶ່ງຮັກຝັກດີແບບບໍ່ເໝາະສົມ. ສິ່ງຈູງໃຈເຫັນວ່າ ອາດກ່າວ່າໃຫ້ເກີດມີສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຝຶ່ນຖານ.

ມາດຕາ 35 ຄວາມຊຳນານງານຫາງດ້ານວິຊາຊີບ

ຫຼັກການຝຶ່ນຖານຂອງຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນດ້ານວິຊາຊີບ ແລະຄວາມລະມັດລະວັງຢ່າງຮອບຄອບ ຮຽກຮ່ອງໃຫ້ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ປະຕິບັດຜຽງແຕ່ສະເພາະໜ້າວຽກສໍາຄັນທີ່ຕົນມີຄວາມຊຳນານງານ, ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມສະພາະດ້ານຢ່າງຜຽງຝ່າຍ ຫຼື ມີປະສິບການເທົ່ານັ້ນ. ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ຕ້ອງລາຍງານລະດັບຄວາມຊໍານານງານ, ປະສິບການທີ່ຕົນ ຫຼື ນັກບັນຊີໃນຫົວໜ່ວຍຖືບັນຊີ ມີຕື່ຜູ້ວ່າຈ້າງຢ່າງຖືກຕ້ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ, ບໍ່ຄວນລື້ມເລີກທີ່ຈະຊອກຫາຄໍາແນະນຳ ແລະຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກນັກຊຽວຊານທີ່ເໝາະສົມໃນເວລາຈຳເປັນ.

ພາກທີ IV

ຫຼັກການທີ່ວ່າໄປໃນການປະຕິບັດງານ ຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ

ໝວດທີ 1 ການປະເຟດດ້ານວິຊາຊີບຕໍ່ລູກຄ້າ

ມາດຕາ 36 ການສ້າງໜັງສືສັນຍາ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະກວດສອບ ຕ້ອງຜ່ານຮ່າງສັນຍາຮ່ວມກັບລູກຄ້າ ເພື່ອກຳນົດໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ ລວມທັງ ກໍານົດ ກ່ຽວກັບ ສິດ ແລະຝັນທະ ຂອງແຕ່ລະຝ່າຍໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 37 ການຮັບເອົາລຸກຄ້າ

ກ່ອນຈະຮັບເອົາການຜົວຝັນກັບລຸກຄ້າໃໝ່, ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າ ການຮັບເອົາລຸກຄ້າດັ່ງກ່າວ ຈະສ້າງຄວາມສ່ຽງໃຫ້ເກີດມີສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງການຫຼັກການຜົ່ນຖານ ຫຼືບໍ່.

ມາດຕາ 38 ຄຸນນະພາບການບໍລິການ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຜູກຜັນຂອງຕົນ ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ຕ້ອງສະໜອງການບໍລິການຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ລຸກຄ້າດ້ວຍຄຸນນະພາບສູງ ເພື່ອເປັນການປົກປ້ອງຊື່ສຽງ ແລະກຽດສັກສິຂອງວິຊາຊີບ.

ມາດຕາ 39 ຄວາມສາມາດ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີທີ່ປະກອບອາຊີບ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງຮັບສະໜອງການບໍລິການທີ່ຕົນມີຄວາມສາມາດຮັດໃຫ້ສໍາເລັດໄດ້ເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີ ຫ້າວຽງຫາກຕ້ອງການນັກວິຊາຊີບທີ່ມີຄວາມຮຸ້ສະເພາະດ້ານ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ລຸກຄ້າໄປໃຊ້ການບໍລິການຂອງໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍນັກວິຊາການສະເພາະດ້ານ ໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 40 ການຢຸດເຊົາສັນຍາ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນຕາມເວລະປົກກະຕິທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນສັນຍາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍາຕາມ ອາດຈະຫຼືກລ້ຽງຜົນກະທົບຕໍ່ລຸກຄ້າ, ດ້ວຍການຢຸດເຊົາສັນຍາດ້ວຍຄວາມເປັນຫົາ ແລະກໍລະນີທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ເຊັ່ນ: ຂາດຄວາມເຊື່ອໜັ້ນຈາກລຸກຄ້າ, ຂາດຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບ ປັດໃຈດ້ານກໍານົດເວລາທີ່ກໍານົດໃວ້ໃນໜັງສິສັນຍາ.

ມາດຕາ 41 ການເປັນເຈົ້າຂອງເອກະສານ

ທຸກເອກະສານ, ບົດບັນທຶກ, ແຜນງານ, ບັນຊີໂຄງການ ສໍາລັບ ການໂຄດໄລ່ ແລະບັນດາບົດລາຍງານ ລວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ຜົວຝັນກັບລຸກຄ້າ ໃນຂອບເຂດຂອງສັນຍາ ແມ່ນເປັນຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ.

ເຖິງແນວໃດກໍາຕາມ, ທຸກຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ໄດ້ສະໜອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບການສະໜອງຈາກພາກສ່ວນທີ່ສາມໃນນາມຂອງລຸກຄ້າ ແມ່ນເປັນຂອງລຸກຄ້າ ເມື່ອໃດທີ່ຄວາມສໍາຜັນຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ແລະລຸກຄ້ານັ້ນ ມີຄວາມສໍາຜັນແບບຜູ້ວ່າຈັງ ແລະລຸກຈ້າງ.

ມາດຕາ 42 ສິດຟິເສດ

ນັກວິຊາຊີບບັນຊີ ໃໃລ້ວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະວິສາຫະກິດກວດສອບ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກສິດຟິເສດ ຕໍ່ເອກະສານຂອງລຸກຄ້າ ໃນກໍລະນີ ເມື່ອບໍ່ໄດ້ຮັບການຊໍາລະຄ່າບໍລິການ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂ ທີ່:

1. ບັນດາເອກະສານຖືກສະໜອງໃຫ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງການກົດໝາຍ;
2. ບັນດາເອກະສານທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ ແມ່ນເອກະສານຂອງລຸກໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມສັນຍາ ແລະບໍ່ແມ່ນຂອງພາກສ່ວນທີ່ສາມ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ສາຍຜົວຝັນສ່ວນຕົວຂອງພາກສ່ວນທີ່ສາມ ກັບລຸກຄ້າ ຈະເປັນຢ່າງໃດກໍາຕາມ;
3. ເອກະສານທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ແມ່ນຜົນຈາກການດຳເນີນງານຂອງຕົນສ້າງເຂັ້ນ;

4. ຄ່າບໍລິການສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານນີ້ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຊໍາລະ ແລະ ບໍ່ກ່ຽວຜັນກັບວຽກງານອື່ນ ເຖິງວ່າມີສ່ວນຜົວຜັນກັບວຽກງານທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຜ່ານມາ.

ໜວດທີ 2

ໜ້າທີ່ຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ

ມາດຕາ 43 ຜັນຕະພາບ ແລະ ຄວາມສໍາຜັນທຶນ

ບັນດາສະມາຊຸກຂອງສະພາວິຊາຊີບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ຕ້ອງຮັກສາຜັນຕະພາບ ແລະ ສາຍສໍາຜັນດ້ານວິຊາຊີບທີ່ດີ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

ມາດຕາ 44 ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການເອື້ອຟ້ອແຜ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ

ສະມາຊຸກຂອງສະພາວິຊາຊີບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເອື້ອຟ້ອແຜແຕ່ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ສະມາຊຸກທຸກຄົນຕ້ອງໃຊ້ຄໍາເວົ້າທີ່ເໝາະສີມ, ບໍ່ມີຟິດທີ່ກໍາປອງຮ້າຍ ບໍ່ວ່າຈະໃນແບບສ່ວນຕົວ ຫຼື ແບບເປີດເຜີຍຕໍ່ສາຫາລະນະກໍາມ, ບໍ່ໃຫ້ຂຽນ ຫຼື ດໍາເນີນການທີ່ເຮັດໃຫ້ເຜື່ອນຮ່ວມມານເສຍຊື່ສຽງ.

ປະທານສະພາວິຊາຊີບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ມີໜ້າທີ່ແກ່ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຂອງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີໂດຍການໄກ່ເກ່ຍ.

ມາດຕາ 45 ຄ່າບໍລິການ ລະຫວ່າງ ນັກວິຊາຊີບ

ຄ່າບໍລິການ ລະຫວ່າງ ນັກວິຊາຊີບ ສໍາລັບ ຫ້າວຽກທີ່ກໍານົດໄວ້ ລະບົງກອະນຸຍາດໃຫ້ໄດ້ຮັບທັງຫມົດ ໂດຍຮູ້ຕາມຄວາມຊໍານານງານຫາງອາຊີບ, ຈັນຍາບັນ ແລະ ກົດລະບຽບການປະຕິບັດ. ຄ່າບໍລິການທີ່ໄດ້ຊໍາລະ ຫຼື ໄດ້ຮັບເສັງສອດຄ່ອງກັບການບໍລິການຕົວຈິງທີ່ໄດ້ສະບັບອຸ່ງ.

ມາດຕາ 46 ການຮັບເອົາວຽກງານດ້ານວິຊາຊີບ

ໃນການຊອກຫາວຽກງານດ້ານວິຊາຊີບ ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ສອດຄ່ອງກັບກົດລະບຽບດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ດ້ານຈັນຍາບັນ ແລະ ບໍ່ຄວນປະົງທີ່ຂັດກັບຂໍຕົກລົງສະບັບນີ້ ເຊັ່ນ:

- ຈ່າຍຄ່ານາຍໜ້າ, ຄ່າບໍລິການ ຫຼື ລາງວັນໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ສາມ ທີ່ໄດ້ແນະນຳລູກຄ້າໃຫ້ຕົນ;
- ກະທຳການໃດໜຶ່ງດ້ວຍຄວາມບໍ່ສັດຊື່ ຫຼື ມີເຈດຕະນາຢ່າງທີ່ ຕໍ່ເຜື່ອນຮ່ວມມານ.

ມາດຕາ 47 ການກຳນົດຄ່າບໍລິການ

ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງກຳນົດຄ່າບໍລິການທີ່ເໝາະສີມສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 20 ເມື່ອມີການເຈລະຈາສັນຍາໃຫ້ບໍລິການຫາງດ້ານວິຊາຊີບແກ່ລູກຄ້າ ແລະ ມາດຕາ 30 ຖ້າເປັນກໍລະນີໃຫ້ການບໍລິການດ້ານວຽກງານກວດສອບ.

ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ອາດມີການກຳນົດຄ່າບໍລິການຂອງຕົນກໍານວ່າຜູ້ອື່ນ ກໍບໍ່ຖືວ່າຂາດຈັນຍາບັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ລະດັບຄ່າບໍລິການທີ່ກຳນົດນັ້ນ ອາດເປັນສະພາບທີ່ມີຄວາມສຽງ ໃນການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການຜົ້ນຖານ.

ມາດຕາ 48 ການປ່ຽນແປງ ໃນການແຕ່ງຕັ້ງນັກວິຊາຂຶບ

ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ແລະ ວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ຖືກຮຽກເຊີນເພື່ອປ່ຽນແທນນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີຜູ້ອື່ນ ສາມາດຮັບເອົາວຽກງານນັ້ນໄດ້ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກປ່ຽນຊັບເທົ່ານັ້ນ. ຜູ້ມາປ່ຽນແທນ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການສະເໜີຕົນເອງປ່ຽນແທນນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນເກີດຈາກແຮງງຸງໃຈຂອງລຸກຄ້າທີ່ຕ້ອງການກິດກັນການປະຕິບັດຕາມລະບຽບກິດໝາຍທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

ໃນເມື່ອ ຄ່າບໍລິການເນື່ອງມາຈາກຄົນກ່ອນ ມີຜົນຕາມສັນຍາທີ່ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການດ້ານວິຊາຂຶບ, ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ຖືກປ່ຽນແທນ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມຮັບເອົາເຫດຜົນເພື່ອຊໍາລະຄ່າບໍລິການນັ້ນໃຫ້ຜູ້ຖືກປ່ຽນແທນ ກ່ອນຈະເລີ່ມຕົ້ນວຽກງານ. ຖ້າຢ່າງສາມາດຍອມຮັບໄດ້, ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີຜູ້ມາແທນ ຕ້ອງສະເໜີບັນຫາດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ປະຫານຂອງສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ແລະ ຕ້ອງກຳນົດເງື່ອນໄຂທີ່ຈໍາເປັນໃນການຊໍາລະຄ່າບໍລິການ ຕໍ່ລຸກຄ້າກ່ອນເລີ່ມປະຕິບັດໝໍາທີ່ຕາມສັນຍາຂອງຕົນ.

ເມື່ອຄ່າບໍລິການດັ່ງກ່າວ ຖືກລຸກຄ້າຄົດຄ້ານ, ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ທີ່ມາປ່ຽນແທນ ຕ້ອງແນະນຳເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ແກ່ລຸກຄ້າ ເພື່ອສະເໜີໃຫ້ປະຫານຂອງສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ໄກ່ເກີຍຂໍຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 49 ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີຜູ້ສືບຕໍ່ງານ

ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີ ໃນວິສາຫະກິດບັນຊີ ຫຼື ວິສາຫະກິດກວດສອບ ຕ້ອງຮັດສັນຍາດ້ວຍຕົນເອງ ກ່ຽວກັບການຊໍາລະຄ່າທິດແທນແຮງງານ ກັບ ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີຜູ້ຮັບຊ່ວງຕໍ່, ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າ ໃນການສືບຕໍ່ປະຕິບັດກິດຕາມຈະກຳໃຫຍ່ໄໝ້ ໄດ້ແບບເຕັມສ່ວນ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ໜວດທີ 3 ຝັ້ນທະດ້ານວິຊາຂຶບ ຕໍ່ສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ

ມາດຕາ 50 ສິດຝີເສດ

ນັກວິຊາຂຶບການບັນຊີ ມີສິດຝີເສດຕໍ່ເອກະສານຂອງລຸກຄ້າ ໃນກໍລະນີ ລຸກຄ້າບໍ່ຊໍາລະຄ່າບໍລິການໃຫ້ ແລະ ມີໜ້າທີ່ລາຍງານຕໍ່ປະຫານຂອງສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ກ່ຽວກັບ ຂໍຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 51 ຝັ້ນທະດ້ານວິຊາຂຶບຂອງສະມາຊິກ ຕໍ່ສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ

ສະມາຊິກຂອງສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກິດໝາຍ ແລະ ຈ່າຍຄ່າທຳກຳນົມການເປັນສະມາຊິກ ປະຈຳປີ ຂອງຕົນ ຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ສະມາຊິກຂອງສະພາວິຊາຂຶບນັກບັນຊີ ແລະ ນັກກວດສອບ ຄວນລະເວັ້ນຕົວເອງຈາກ:

1. ທຸກໆການກະທຳ, ການຂິດຂຽນ ຫຼື ການສະແດງທັດສະນະຄໍາເຫັນດ້ວຍວາຈາ ທີ່ຫວັງຈະກິດກັນການເຄືອນໄຫວວຽກງານ ຫຼື ສະກັດກັ່ນການສະແດງຄໍາຄືດເຫັນ ຂອງສະມາຊິກຜູ້ອື່ນ;
2. ທຸກໆການລະເລີຍທີ່ຂາດເຫດຜົນ ຫຼື ຄວາມບົກຜ່ອງໃນການປະຕິບັດໝໍາທີ່ທີ່ຕົນໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ຫຼື ຖ້າແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປະຕິບັດ.

ພາກທີ V

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 52 ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການບັນຊີ ແລະວຽກງານການກວດສອບອິດສະລະ, ສະພາວິຊາຊີບນັກບັນຊີ ແລະນັກກວດສອບ, ແລະ ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ສົມທິບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ເພື່ອແຍິແຜ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈັນຍາບັນສະບັບນີ້ ຕາມສຶດ ແລະຫນ້າທີ່ຂອງຕົນ ຢ້າງເຂັ້ມງວດ.

ມອບໃຫ້ກົມບັນຊີ ກະຊວງການເງິນ ໃຫ້ຄໍາປົກສາຫາລີ ແກ່ນັກວິຊາຊີບການບັນຊີ ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈແຈ້ງຕໍ່ບາງເນື້ອໃນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕິກລົງສະບັບນີ້ ໂດຍສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 53 ຜົນສັກສຶດ

ຂໍ້ຕິກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສຶດນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ຮອງມາຍີກລັດຖະມົນຕີ

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ

ສົມຕີ ດວງດີ